

Metka Kuhar

PODALJŠANO SOBIVANJE STARŠEV IN MLADIH ODRASLIH V SLOVENIJI

RAZSEŽNOSTI, DEJAVNIKI IN IMPLIKACIJE

Prispevek predstavlja in analizira podaljšano sobivanje staršev in otrok (mladih odraslih) v Sloveniji, državi, ki je glede tega med vodilnimi v Evropi. Na osnovi obstoječih sekundarnih virov in analize podatkovne baze European Social Survey 2006 so predstavljeni in analizirani: razsežnosti podaljševanja bivanja s starši v mednarodni primerjavi; povezanost tega fenomena z drugimi statusnimi prehodi; dejavniki, ki pripomorejo k podaljšanemu sobivanju. Članek z nekaterimi parcialnimi analizami pripomore k bolj poglobljenemu in sistematičnemu razumevanju podaljšanega sobivanja, hkrati pa opozarja na potencialno relevantne, toda empirično še nepreverjene vidike tempiranja odseljevanja in poziva k celovitejši, večdimenzionalni analizi.

KLJUČNE BESEDE: mladi odrasli, starši, odseljevanje.

Metka Kuhar je doktorica komunikologije, izredna profesorica za področje socialne psihologije, predavateljica in raziskovalka na Fakulteti za družbene vede ter na Fakulteti za socialno delo. Ukvarja se s psihologijo medosebnega komuniciranja in odnosov ter študijami mladine. Kontakt: metka.kuhar@guest.arnes.si.

Ksenija Domiter Protner

TEŽAVNOST OPREDELITEV RAZLIČNIH OBLIK ZLORABE OTROK V DRUŽINI

Članek prikazuje različne vidike in oblike zlorab otrok v družinskem okolju ter problematiko opredeljevanja zlorabe otrok v družini. Avtorica ugotavlja, da so v zvezi z opredeljevanjem zlorabe otrok v družini in opredeljevanjem posameznih oblik te zlorabe izoblikovane številne definicije. Zloraba otrok v družini in nasilje v družini pa sta zelo kompleksna fenomena s različnimi specifičnostmi. To je nujno upoštevati pri opredeljevanju različnih oblik zlorabe otrok v družini. Te se med seboj pogosto prepletajo. Avtorica kot izhodišče pri opredeljevanju zlorabe otrok v družini poudarja predvsem upoštevanje tega, kar se dogaja z otrokom, in zavedanje, da je zloraba otrok v družini družbeni in ne samo individualni problem.

KLJUČNE BESEDE: otroci, nasilje, družina, oblike zlorabe, vidiki zlorabe.

Ksenija Domiter Protner je doktorica znanosti na področju sociologije. Zaposlena je na Prvi gimnaziji Maribor. Kontakt: ksenija.protner@guest.arnes.si.

Barbara Novak

BOLEČINA ZARADI ZAVRŽENOSTI

AFEKTIVNA DINAMIKA NEZVESTOBE IN
RELACIJSKA DRUŽINSKA PARADIGMA

Namen članka je predstaviti afektivno ozadje zakonske nezvestobe v kontekstu relacijske družinske terapije. Rezultati raziskave, izvedene z vidika terapevtskega procesa zakonskega para, prikazujejo ovrednotenje pomena afektov in afektivnih psihičnih konstruktov, ki zakonca varujejo pred njuno najglobljo bolečino iz otroštva. Glede na domnevo, da gre pri aferi za nezavedno odigravanje zanikanih čutenj in bolečine, je bilo treba preverili, kaj se je med terapijo dogajalo z občutkoma strahu in sramu ter ali so afere namišljeni stik z materjo iz zgodnjega otroštva, ki se v zdajšnjem odnosu ponovi v obliki afektivnega hrepenenja po bližini z žensko. Transkripte pogovorov zakoncev s terapij smo analizirali s pomočjo modificirane različice instrumenta SPAFF, ki kodira specifična čustva v različnih odnosih. Ugotovitve so pokazale, da je bil vznik žalosti ključni preobrat v terapiji, saj je sprostil odnose in odprl pot občutkoma strahu in sramu ter ranljivosti zakoncev. Prav razkrivanje zakoncev o njihovih bolečinah in strahovih gradi odnos na varnejših temeljih za življenje brez afer.

KLJUČNE BESEDE: afera, strah, sram, relacijska družinska terapija, afekt.

Barbara Novak, univ. dipl. ped., je doktorska kandidatka zakonske in družinske terapije. Zaposlena je na Centru za družinsko terapijo Kamnik. Interesna področja: zakonska in družinska terapija, svetovanje, pedagoško delo. Kontakt: barbara.novak6@gmail.com.

Gašper Krstulović

DRUŽBENA KONSTRUKCIJA STARŠEVSTVA IN SKRB ZA OTROKE Z OVIRAMI

Članek temelji na pripovedih staršev, vključenih v dolgotrajno intenzivno skrb za svoje otroke, ki imajo različne ovire. Analiziramo njihove pripovedi in v njihovem zaznavanju ugotavljamo bistvena odstopanja od družbeno konstruirane podobe »normalnega« starševstva. Družbena konstrukcija namreč ne predvideva otrok z ovirami. Temu primeren je tudi odziv okolja, saj te starše zaradi njihove nevidnosti izključuje na več ravneh. Na simbolni ravni so starši izključeni iz idealizirane podobe starševstva in »lepih« otrok, na konkretni pa iz šol in vrtcev, pa tudi z medicinskih obravnav svojih otrok. Večina staršev ugotavlja tudi, da je skrb za otroka z oviro korenito spremenila njihov pogled na starševstvo. Zdaj živijo popolnoma drugače, kot so si družinsko življenje predstavljali prej. Pogosto skrb za otroka z ovirami pomeni tudi odpoved delovnega razmerja vsaj enega izmed staršev; ta ostane doma. Tako se celotni družini občutno zmanjša socialna mreža, čeprav je staršem hkrati največja pomoč pri skrbi za otroka. Razmislimo tudi o nekaterih potrebnih ukrepih in programih, ki v Sloveniji ne obstajajo ali pa se ne izvajajo v dovolj velikem obsegu.

KLJUČNE BESEDE: konstrukcija oviranosti, otroci z oviro, invalidi, družbena pluralnost, hendikep.

Gašper Krstulović je pripravnik na področju socialnega varstva in podiplomski študent na Fakulteti za socialno delo. Kontakt: gasper.krstulovic@gmail.com.